

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА
281 - 81/17
Београд

Заштитник грађана
Zaštitnik građana

БЕОГРАДСКИ СЕНТАР
ЗА ЛЈУДСКА ПРАВА

дел. бр. 37664 датум: 13. 10. 2017. г.

НАЦИОНАЛНИ МЕХАНИЗАМ ЗА ПРЕВЕНЦИЈУ ТОРТУРЕ

ПРАЋЕЊЕ ПОСТУПАЊА ПО ПРЕПОРУКАМА НПМ

Извештај о посети Станици граничне полиције Београд на Аеродрому "Никола Тесла"

Београд, октобар 2017. године

МАНДАТ НАЦИОНАЛНОГ МЕХАНИЗМА ЗА ПРЕВЕНЦИЈУ ТОРТУРЕ

Законом о ратификацији Опционог протокола уз Конвенцију против тортуре и других сурових, нељудских или понижавајућих казни или поступака¹ прописано је да Национални механизам за превенцију тортуре (НПМ) обавља посете установама у којима се налазе или се могу налазити лица лишена слободе, у циљу одвраћања државних органа и службених лица од било каквог облика мучења или било ког другог облика злостављања, као и ради усмеравања државних органа ка стварању смештајних и осталих животних услова у установама у којима се смештају лица лишена слободе у складу са важећим прописима и стандардима.

НПМ има право: на несметан, ненајављен и свакодобан приступ свим установама и свим просторијама у којима се налазе или се могу налазити лица лишена слободе; да насамом разговара са тим лицима и са службеним лицима, која су обавезна да сарађују тим поводом, као и са свим осталим лицима која могу имати информације значајне за поступање према лицима лишеним слободе; на приступ свој документацији која се односи на та лица; да надлежним органима даје препоруке у циљу побољшања начина поступања према лицима лишеним слободе и унапређења услова у којима се она задржавају или затварају.

У члану 2а Закона одређено је да Заштитник грађана обавља послове НПМ и да у обављању тих послова сарађује са омбудсманима аутономних покрајина и удружењима чијим је статутом предвиђени циљ удруживања унапређење и заштита људских права и слобода, у складу са законом.

У институцији Заштитника грађана формирана је посебна организациона јединица Секретаријат Националног механизма за превенцију тортуре, која обавља стручне послове НПМ, чији је мандат одређен чланом 4. Опционог протокола за превенцију тортуре. Секретаријатом руководи секретар НПМ у складу са смерницама заменика Заштитника грађана, задуженог за заштиту права лица лишених слободе.

Заштитник грађана и Покрајински омбудсман АП Војводине су потписали Меморандум о сарадњи у обављању послова НПМ,² којим је предвиђено је да ће Покрајински омбудсман активно учествовати у посетама мониторинг тима НПМ установама у којима су смештена лица лишена слободе, а које се налазе на територији АП Војводине.

На основу спроведеног поступка по јавном позиву,³ Заштитник грађана је изабрао удружења са којима ће остваривати сарадњу у обављању послова НПМ, и то: Београдски центар за људска права, Виктимолошко друштво Србије, Група 484, Иницијатива за права особа са менталним инвалидитетом (MDRI-S), Комитет правника за људска права (YUCOM), Међународна мрежа помоћи (IAN), Одбор за људска права – Ваљево, Хелсиншки одбор за људска права у Србији и Центар за људска права – Ниш.

По обављеним посетама, НПМ сачињава извештаје које доставља посећеним установама. Након тога, НПМ одржава стални дијалог са посећеном установом, као и органом у чијем је саставу та установа, у циљу отклањања утврђених недостатака који могу довести до појаве тортуре, нељудског или понижавајућег поступања.

---

¹ "Сл. лист СЦГ – Међународни уговори", бр. 16/05 и 2/06 и "Сл. гласник РС – Међународни уговори", бр. 7/11.

² Потписан 12. децембра 2011. год.

³ Објављен 29. јануара 2016. год. у "Сл. гласнику РС".

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ПОСЕТИ

ПОСЕЂЕНЕ ИНСТИТУЦИЈЕ	Станица граничне полиције Београд на Аеродрому "Никола Тесла" (СГП) и Прихватилиште за странце у Падинској Скели
ЦИЉ ПОСЕТА	Праћење поступања по препорукама НПМ упућених након посета СГП обављених током 2016. године
ПОСЕТЕ ОБАВИО	Заштитник грађана, у сарадњи са удружењем Београдски центар за људска права
ДАТУМ ПОСЕТА	3. октобар 2017. године
НАЈАВА ПОСЕТА	Посета СГП је најављена, а посета Прихватилишту је ненајављена
ТИМ ЗА ПОСЕТЕ	<p>Вођа тима: Марко Анојчић, <i>Заштитник грађана/НПМ</i></p> <p>Чланови тима: Јелена Самарџић, <i>Заштитник грађана/НПМ</i> Милена Васић, <i>Београдски центар за људска права</i> Владица Илић, <i>Београдски центар за људска права</i></p>

САРАДЊА СЛУЖБЕНИХ ЛИЦА СА ТИМОМ НПМ

Сви службеници СГП и Прихватилишта остварили су сарадњу са тимом НПМ, пружили све информације којима располажу и омогућили ненадзиране разговоре са странцима по избору чланова тима. Ипак, обилазак просторије на Аеродрому за смештај странаца који не испуњавају услове за улазак у Србију (просторија за смештај странаца) је омогућен само члановима тима који су запослени у Заштитнику грађана, са образложењем да се ова просторија налази у међународном транзитном простору Аеродрома, у који представници невладиних организација немају право приступа.

ТОК ПОСЕТА

На уводном састанку са дежурним старешинама СГП представљен је тим НПМ и циљ посете. Након тога, део тима је обишао просторију за смештај странаца и у њој обавио ненадзиране разговоре са затеченим странцима, а други део тима је од службеника СГП прибавио актуелне податке о поступању према странцима. На завршном састанку са старешинама, изнети су утисци и запажања чланова тима о посети. Након тога, део тима НПМ је у Прихватилишту разговарао са странцем који је на дан посете НПМ из просторије за смештај странаца спроведен у ову установу и извршио увид у документацију која се о њему овде води.⁴

⁴ О посети Прихватилишту је сачињена белешка у предмету бр. 281-50/17.

1. Посете обављене током 2016. године

НПМ је посетио СГП 2 пута током 2016. године. С обзиром да је још приликом посете из 2015. године утврђено да просторија за смештај странаца није примерена вишедневном боравку лица,⁵ током посете обављене 7. октобра 2016. године⁶ НПМ је добио информацију да је Министарство унутрашњих послова (МУП) упутило допис Аеродрому "Никола Тесла" са предлогом о томе како би просторија за смештај странаца требало да изгледа. Међутим, НПМ је приликом посете из октобра 2016. године утврдио да Аеродром није извршио адаптације просторије. Због тога је у Извештају упућена препорука да МУП предузме мере из своје надлежности како би се обезбедила просторија за смештај странаца у складу са важећим стандардима. Истовремено, упућена је и препорука да се странцима који се налазе дуже од 24 сата у овој просторији омогући да проводе најмање један сат дневно на свежем ваздуху, као и да се сачини образац о правима и правном положају странаца којима је одбијен улазак у земљу и преведе на језике које говори највећи број њих.

Током посете обављене 17. новембра 2016. године,⁷ тим НПМ је информисан да би до почетка 2017. године требало да буде готов пројекат формирања просторије у складу са стандардима. НПМ је тада утврдио и да постоји отежана комуникација између службеника и странаца, који за последицу имају неинформисаност странаца о њиховим правима и обавезама и потешкоће у остваривању њихових права. Из тог разлога, упућене су препоруке да се у случајевима неопходности јасне и прецизне комуникације полицијских службеника са странцима ангажују преводиоци и да се на видном месту у просторији за смештај странаца истакну корисне информације. Такође, упућена је и препорука да се побољша исхрана странаца који бораве у овој просторији.

2. Поступање по препорукама упућеним 2016. године

Током посете, НПМ је утврдио да по препорукама упућеним 2016. године није поступљено. Једина промена је да код просторије за смештај странаца сада дежура и један полицијски службеник, уз радника обезбеђења Аеродрома. У наставку Извештаја су изнете утврђене чињенице о поступању по свакој од препорука.

1.

ПРЕПОРУКА октобар 2016. г.

Министарство унутрашњих послова ће сачинити образац о правима и правном положају странаца којима је на Аеродрому "Никола Тесла" одбијен улазак у Републику Србију и исти ће превести на језике које говори највећи број странаца (енглески, арапски, фарси, урду...).

ПОСТУПАЊЕ

Обрасци о правима и правном положају странаца нису сачињени, па се странци и даље усмено обавештавају о разлозима одбијања уласка и околностима које су у вези са њиховим смештањем у просторију. Током разговора тима НПМ са странцима највећи број њихових примедби односио се на недостатак информација о њиховом правном статусу, односно зашто не могу да уђу у Србију, зашто се налазе у просторији на Аеродрому, колико ће бити овде, зашто чекају на повратак у земљу из које су допутовали и шта ће бити са њима.

⁵ Извештај о посети Аеродрому "Никола Тесла" бр. 71-59/15 од 3. јула 2015. год.

⁶ Извештај о посети СГП бр. 281-88/16 од 19. октобра 2016. год.

⁷ Извештај о посети СГП бр. 281-94/16 од 22. новембра 2016. год.

У обавештењу о поступању по препорукама,⁸ МУП је обавестио НПМ да је Нацртом закона о странцима, чије се усвајање очекивало у марту 2017. године, предвиђено да ће се страним држављанима којима је одбијен улазак у Србију издавати стандардизован образац (на српском и енглеском језику) о одбијању уласка, који ће садржати тачне разлоге одбијања уласка, те да ће се размотрити објективне могућности да текст обрасца буде израђен и на другим језицима, имајући у виду структуру странаца којима је у највећем броју случајева одбијен улазак у земљу.

Ипак, нови закон, који се најављује већ дуже време, још увек није ушао у скупштинску процедуру.

2.

ПРЕПОРУКА октобар 2016. г.

Министарство унутрашњих послова предузеће мере из своје надлежности како би се обезбедио простор за смештај странаца којима је одбијен улазак у Републику Србију, у складу са важећим стандардима.

ПОСТУПАЊЕ

У обавештењу МУП је наведено да је 17. новембра 2016. године одржан састанак између представника Управе граничне полиције и Аеродрома "Никола Тесла", када су размотрени сви детаљи и аспекти сачињавања Идејног пројекта адаптације ходника у чијој се близини налази просторија.

Упркос томе, и даље није обезбеђена одговарајућа просторија за смештај странаца. Према сазнањима полицијских службеника, првобитан пројекат није добио потребна одобрења. Услови у просторији су лошији од претходне посете. Хигијена просторије и тоалета није задовољавајућа: ћебад, намештај, инсталације у тоалету и под просторије и тоалета, су прљави. Чесма на тушу је покварена, па је, иако има топле воде, изузетно тешко истуширати се. Од средстава за одржавање личне хигијене доступан је само течни сапун за руке, али је дозер покварен па је тешко користити сапун. Просторија има лошу вентилацију и дозвољено је пушење, па је у њој загушљиво. У тренутку посете, у овој просторији је било смештено око 20 лица.⁹

Овакви услови у просторији, заједно са дужином боравка у њој (странци су претежно наводили да се у њој налазе 2 -3 дана), немогућношћу изласка на свеж ваздух, неинформисаношћу лица која овде бораве о њиховом статусу и неизвесношћу дужине боравка у просторији, могу представљати нехумано поступање према овим лицима.

НПМ је показана депеша МУП из новембра 2016. године, којом је СГП пренета инструкција да се странци за које не постоји могућност да се у року од 24 часа врате на дестинацију из које су дошли сместе у Прихватилиште, имајући у виду да просторија не испуњава услове за дужи боравак странаца. Ипак, у просторији су затечени странци који овде бораве углавном између 2 и 3 дана, а један чак 9 дана. Према речима службеника СГП, ово је последица околности да СГП нема људске ресурсе нити довољно службених возила за превоз странаца на други крај града, у Прихватилиште. За превоз једног странца је потребно 3 службеника и 1 возило, а на већ постојећи недостатак ресурса се надовезала и околност да им је МУП недавно привремено одузео једно возило за потребе друге полицијске јединице. Стога, када службеници СГП процене да ће неки странац

⁸ Акт Управе граничне полиције бр. ГЗ 28-1910/16-2 од 7. децембра 2016. год.

⁹ Услови у просторији су ближе описани у Извештају о посети Аеродрому "Никола Тесла" из 2015. год.

убрзо након протека 24 сата бити враћен, не организује се његово упућивање и премештај у Прихватилиште. Такође, у Прихватилиште се упућују и они који су агресивни и угрожавају ред или безбедност других странаца. Такође, процедуру отежава и околност да решење о смештању у Прихватилиште доноси Управа за странце Полицијске управе за град Београд. Да би СГП могла да доноси ова решења потребна је измена закона. Нацртом закона о странцима који је достављен Заштитнику грађана ради давања мишљења је предвиђено да се странцу који се налази у поступку враћања боравак у Прихватилишту може одредити решењем граничне полиције,¹⁰ што је НПМ у свом мишљењу о Нацрту оценио као добро решење.¹¹ Као што је раније наведено, овај закон још увек није ушао у скупштинску процедуру.

3.

ПРЕПОРУКА октобар 2016. г.

Министарство унутрашњих послова ће обезбедити да странци, којима је на Аеродрому "Никола Тесла" одбијен улазак у Републику Србију, проводе најмање један сат дневно на свежем ваздуху, уколико се налазе дуже од 24 сата у транзитној зони.

ПОСТУПАЊЕ

Сходно обавештењу МУП о поступању по препорукама, могућност боравка странаца на свежем ваздуху је условљено адаптацијом просторије и ходника коме припада. Према наводима затечених странаца, ни у једном тренутку нису били свежем ваздуху. Као што је раније наведено, они се претежно овде налазе око 2 - 3 дана, а један од њих је у тренутку посете овде био већ 9 дана.

4.

ПРЕПОРУКА новембар 2016. г.

Станица граничне полиције Београд на Аеродрому "Никола Тесла" ће у случајевима неопходности јасне и прецизне комуникације полицијских службеника са странцима ангажовати преводиоца за језик који та лица разумеју.

Министарство унутрашњих послова ће омогућити ангажовање преводилаца за потребе комуникације полицијских службеника са странцима.

ПОСТУПАЊЕ

У обавештењу о поступању по препорукама,¹² МУП је навео да ће СГП у ситуацијама када је то неопходно захтеве за ангажовање преводилаца упућивати МУП.

Према наводима службених лица са којима су обављени разговори, за разговоре са странцима СГП преводиоце обезбеђује по потреби. Када се ради о странцима који су смештени у просторију комуникација са преводиоцем се одвија углавном преко телефона. Са друге стране, непосредно присуство преводиоца се увек обезбеђује када се против странаца покреће кривични поступак.

¹⁰ Чл. 87. ст. 1. Нацрта закона о странцима, достављен Заштитнику грађана актом Кабинета министра унутрашњих послова бр. 5451/17 од 22. маја 2017. год.

¹¹ Акт Заштитника грађана бр. 183-8/17 од 29. јуна 2017. год.

¹² Акт Управе граничне полиције бр. ГЗ 28-2121/16-3 од 12. јануара 2017. год.

Међутим, сви странци са којима је обављен разговор су навели да нису имали могућност комуникације са службеницима помоћу преводиоца за фарси, користећи се мобилним телефоном. Тиму НПМ су двојица странаца пореклом из Ирана и један из Палестине рекли да желе да траже азил у Србији и да су ту жељу изразили службеницима, али да немају икакву повратну информацију о даљим дешавањима. Странци из Ирана су изразили забринутост за сопствени живот, јер су им полицијски службеници СГП рекли да ће бити депортовати у Турску, одакле су дошли у Србију, па се плаше да ће их турске власти даље депортовати у Иран. Они не желе да се врате у Иран, јер им је тамо угрожен живот, па зато желе азил у Србији. НПМ је њихову намеру пренео службеницима СГП. Такође, два странца из Монголије су желели да контактирају дипломатско-конзуларно представништво своје земље. Они су знали само понеку реч на енглеском језику, углавном оне које су сличне у више језика, и имали су код себе број телефона конзулата. Колико су чланови тима успели да схвате, они нису успели или нису желели да ступе у контакт са представништвом своје земље преко полицијских службеника, а иако се у просторији налази телефон, нису могли да га користе. НПМ је тада добио информацију да странци могу преко овог телефона да добију само дежурног службеника, притиском на 0, коме ће рећи кога желе да контактирају. Потом би службеник путем телефонског позива затражио одобрење СГП да се позове тражени контакт, па би по добијању одобрења он позвао и спојио везу са телефоном у просторији. Овако нешто је готово немогуће објаснити странцима који не говоре језике које говоре службеници који су задужени да поступају са њима. Осим тога, процедура није ни била позната присутним полицијским службеницима, већ ју је члановима тима објаснио радник обезбеђења Аеродрома, а странци су сматрали да телефон ни не ради. Жеља ове двојице странаца је пренета дежурним службеницима, који су позвали Конзулат Монголије, али, како је објашњено тиму НПМ, нико од службеника конзулата који су у том тренутку могли да разговарају нису знали монголски језик већ само руски или српски језик. Тим НПМ је предложио присутним службеницима да они обавесте Конзулат о жељи ових странаца да ступе у контакт са њима и да о томе сачине белешку. Један странац пореклом из Турске је на такође лошем енглеском покушавао да од чланова тима сазна када ће моћи да се врати кући. Иако му је објашњено да је потребно да се сачека први лет са слободним местима и да то зависи од превозника (авио компаније), он је наставио да тражи да буде одведен из ове просторије и пуштен да истог дана крене кући, па је утисак да чланови тима нису успели да му објасне зашто и шта чека. Поједини су се интересовали да ли могу једноставно да купе авионске карте и оду било где.

Ове ситуације показују да постоји велики проблем комуникације између странаца којима је одбијен улазак у земљу и службеника који поступају са њима, уколико ти странци не знају макар енглески језик или га не знају довољно добро. Као што се види, овај проблем може проузроковати озбиљније повреде права странаца, као што је у случајевима неразумевања жеље да се тражи азил у Србији или да се контактира дипломатско-конзуларно представништво. У последње време, односно од укидања виза за држављане Индије и Ирана, број странаца којима је добијен улазак у земљу је повећан¹³ и споразумевање са овим странцима је очекивано отежано.

¹³ Више о повећаном броју странаца у Глави 3. Актуелни подаци о поступању према странцима.

5.

ПРЕПОРУКА новембар 2016. г.

Министарство унутрашњих послова и Аеродром "Никола Тесла" предузеће мере како би се побољшала исхрана странаца којима је одбијен улазак у Републику Србију, а који се налазе у транзитној зони Аеродрома дуже од 24 сата. Потребно је да исхрана буде у количини подобној да одржи њихово здравље и снагу, да се састоји од макар једног куваног оброка дневно и да по потреби буде прилагођена њиховим верским уверењима и специфичним здравственим потребама.

ПОСТУПАЊЕ

У обавештењу МУП о поступању по препоруци је наведено да је дописом од 17. децембра 2016. године, чија је копија достављена у прилогу обавештења, СГП о препоруци обавестила генералног директора АД Аеродром "Никола Тесла", с обзиром да се ова препорука односи искључиво на Аеродром.

Службеници СГП су НПМ навели да одговор на овај допис нису добили. Према наводима странаца са којима су обављени разговори, квалитет хране зависи од тога која авио компанија обезбеђује оброке. Добијају се три оброка дневно, неки странци су задовољни оним што добијају, а неки су имали примедби да, на пример, добијају само сендвиче или да један цео дан нису добили ништа. Такође, за исхрану користе и намирнице које су евентуално имали код себе или које су им оставили странци који су напустили просторију. Понекад дају новац обезбеђењу како би им купили неке намирнице.

6.

ПРЕПОРУКА новембар 2016. г.

Станица граничне полиције Београд на Аеродрому "Никола Тесла" ће на видном месту у просторији у коју се смештају лица којима је одбијен улазак у Републику Србију истаћи информације о њиховим правима и процедурама за остваривање тих права, као и о могућности контакта релевантних домаћих и међународних организација које мигрантима пружају помоћ у остваривању њихових права.

ПОСТУПАЊЕ

Иако је у обавештењу МУП о поступању по препорукама наведено да су у просторији на видном месту истакнуте информације, односно контакт телефони УНХЦР и Центра за заштиту и помоћ тражиоцима азила, овог обавештења није било када је НПМ обишао просторију. Поједини странци који су контактирали организације за пружање правне помоћи потребне информације су видели на плакатима у ходницима Аеродрома, док су их одводили до просторије. Приликом разговора са странцима, тиму НПМ је већи број њих представио да није информисан о свом правном статусу. С обзиром да већина не разуме или јако лоше разуме и говори енглески језик, споразумевање и комуникација са њима је била отежана и на енглеском језику.¹⁴

Када је у питању право странаца да се о њиховом статусу обавести дипломатско-конзуларно представништво њихове земље или земље која заступа њихове интересе, службеници СГП наводе да представништва обавештавају када странци то захтевају и да је могуће и да сами контактирају представништво, с обзиром да им се не одузимају

¹⁴ Недостатак релевантних информација и отежана комуникација су ближе описани у Поступању по препорукама бр. 1. и 4.

мобилни телефони и да се у просторији налази фиксни телефон. Као проблем наводе да поједина представништва траже да им се ова обавештења пошаљу у виду званичних нота, у ком случају све иде преко Министарства спољних послова, па се у пракси дешава да, док званична информација стигне, странац напусти Србију. Такође, наводе и да се у ситуацијама када није могуће утврдити идентитет странца, а постоје извесне сумње да је пореклом из одређене земље, контактира представништво те земље без претходног информисања странца о томе, како би се извршиле потребне провере ради утврђивања идентитета.

3. Актуелни подаци о поступању према странцима

Од почетка године до 30. јуна 2017. године, улазак у Србију на Аеродрому "Никола Тесла" је одбијен за 498 странаца (највише из Турске – њих 112, Туниса 56 и Монголије 54). Уочено је упадљиво повећање одбијања улазака: само у септембру одбијен је улазак за њих 200 (највише из Индије – 91, из Турске 89 и из Гане 14), а у недељи која је претходила посети (25. септембар – 01. октобар) за њих 87 (највише из Турске – 53 и из Индије 20). Последица тога је и већи број странаца које је НПМ затекао у просторији: приликом две посете обављене током 2016. године НПМ је затекао само 1 странца, а овог пута у просторији се налазило око 20 њих.

Од 498 странаца којима је одбијен улазак у првој половини године, 471 странаца су били пунолетни (368 мушкараца и 103 жена), а 27 малолетни (9 дечака и 18 девојчица). Сви малолетници су били у пратњи родитеља.

Намеру да тражи азил је од почетка године до дана посете изразило 38 лица. И овде је уочено нагло повећање: у првој половини године само 3 странца је изразило ову намеру, а од 01. јула до дана посете њих 35. Свима су издате потврде о томе.

У првих 6 месеци ове године, највише странаца је враћено у Турску – њих 182, потом у Русију 74, у Немачку 55, Кипар 36, Тунис 27, Швајцарску 17 и Црну Гору 16, док у све остале дестинације мање од по 10. СГП не води евиденцију о полној и старосној структури враћених странаца.

СГП не води евиденцију о броју странаца који су спроведени у Прихватилиште. Ипак, службеници наводе да се то не дешава често. Такође, не води се ни евиденција о удаљењу странаца из Србије преко Аеродрома, с обзиром да се ови они удаљују из Прихватилишта и да службеници СГП у овом поступку само асистирају службеницима Прихватилишта.

Такође, и даље се не води евиденција странаца који су смештени у просторију у транзитној зони, што је НПМ утврдио још приликом посете 2015. године и упутио препоруку да се ова евиденција уведе. У обавештењу МУП је тада наведено да ће Управа граничне полиције предузети мере из своје надлежности и иницирати да се у Предлогу закона о евиденцијама и обради података у области унутрашњих послова предвиди и обрада података лица која се смештају у просторије аеродрома.¹⁵ Ипак, у Предлогу закона, који је Народној скупштини поднела Влада 12. септембра 2017. године, у Глави V – Евиденције у области унутрашњих послова, чланом 35. су уређене Евиденције у области граничне контроле, кретања и боравка странаца и азила, али њиме није предвиђена посебна евиденција о странцима који су смештени у просторију у транзитној зони аеродрома. За сада, имена и

¹⁵ Акт Кабинета министра унутрашњих послова – Бироа за информације од јавног значаја бр. 3062/15-39 од 13. октобра 2015. год.

други подаци о странцима који се налазе у просторији се налазе несистематизовани у дневницима рада – билтенима службеника СГП. Последично, и даље нема прецизних података о томе колико ови странци проводе времена у просторији. Службеници наводе да су овде што је краће могуће - до првог лета и да изузетно буду ту пар дана.

4. Разговор са странцем коме је одређен боравак у Прихватилишту

У дану када је обављена посета НПМ СГП, странац, пореклом из Кине, је из просторије за смештај странаца спроведен у Прихватилиште. Он је дан раније – 02. октобра 2017. г. изразио намеру да тражи азил у Србији, па је 3. октобра евидентиран, издата му је потврда о томе и ограничено му је кретање одређивањем боравка у Прихватилишту.

У разговору са овим странцем, који је обављен у просторијама Прихватилишта, без присуства службених лица и помоћу преводиоца за кинески језик, са којим је комуникација обављена преко телефона, НПМ је добио информације да му је 29. септембра 2017. г. одбијен улазак у Србију из Немачке, јер није имао путну исправу. Он је у Немачкој затражио азил, али му је захтев одбијен, јер је у Немачку ушао из Србије, која се сматра сигурном земљом. Наводи да је након тога принудно удаљен у Србију и да га је немачки полицијски службеник зграбио рукама, оборио на под и ударио како би га присилио да се врати. Томе су присуствовали и конзуларни представници Кине, који су позвани без његовог претходног захтева или сагласности. Овај догађај никоме званично није пријавио и од тада није тражио лекарску помоћ, иако наводи да има болове у ногама и посекотину на руци. Нема примедби на поступање полицијских службеника у Србији. Током боравка у просторији на Аеродрому, један цео дан није добио храну и поново су га посетили конзуларни представници Кине, иако то није тражио. На њихов захтев он је потписао неки документ, али не зна о чему се ради и шта су желели од њега. Ступио је у контакт са невладином организацијом која пружа правну помоћ у поступцима азила, њихов контакт је видео у ходницима Аеродрома и очекује да га ових дана у Прихватилишту посети адвокат ради давања пуномоћја. Код себе има потврду о израженој намери да тражи азил, коју му је издала СГП, решење о упућивању у Прихватилиште и информатор о правима на енглеском језику, које је добио приликом смештања у Прихватилиште.

Овај странац је био видно узнемирен и потресен због свега што му се догодило, што је тим НПМ указао службеницима Прихватилишта.